

Protokół nr 3/2019

z posiedzenia Komisji Zdrowia Rady Miejskiej w Tarnowie, które odbyło się w dniu 20 lutego 2019 r. w sali nr 8 budynku Urzędu Miasta Tarnowa przy ul. Goldhammera 3, w godzinach od 14.15 do 15.00.

Posiedzenie odbyło się wspólnie z Komisją Porządku Publicznego Rady Miejskiej w Tarnowie.

W posiedzeniu wzięło udział 8 radnych - członków Komisji Porządku Publicznego (nieobecny – Pan Robert Wardzała) i 5 radnych – członków Komisji Zdrowia (załącznik nr ¹)

Ponadto w posiedzeniu udział wzięła (lista gości – załącznik nr ²)

Z-ca Prezydenta Miasta Tarnowa	- p. Dorota Krakowska
Dyrektor Wydziału Bezpieczeństwa Publicznego	- p. Katarzyna Łącka - Sutkowska
Dyrektor Wydziału Ochrony Środowiska	- p. Marek Kaczanowski
Dyrektor Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej	- p. Wiesław Izworski
Z-ca Komendanta Miejskiego Państwowej Straży Pożarnej w Tarnowie	- p. Maciej Wolański
Komendant Straży Miejskiej w Tarnowie	- p. Krzysztof Tomasik
Straż Miejska w Tarnowie	- p. Zofia Hebda

Proponowany porządek obrad Komisji Zdrowia:

1/ Dyskusja na temat ograniczenia szkodliwości smogu i zanieczyszczenia powietrza w Tarnowie, system monitoringu jakości powietrza, zwiększenie ilości punktów monitorowania jakości powietrza (**wspólna część - Komisja Porządku Publicznego i Komisja Zdrowia**).

2/ Sprawy bieżące i wolne wnioski.

Proponowany porządek obrad Komisji Porządku Publicznego :

1/ Dyskusja na temat ograniczenia szkodliwości smogu i zanieczyszczenia powietrza w Tarnowie, system monitoringu jakości powietrza, zwiększenie ilości punktów monitorowania jakości powietrza (**wspólna część - Komisja Porządku Publicznego i Komisja Zdrowia**).

2/ Informacja Komendanta Miejskiego PSP o przeprowadzonej kontroli bezpieczeństwa w tzw. pokojach zagadek (escape room) na terenie miasta Tarnowa.

3/ Opiniowanie materiałów sesyjnych.

4/ Sprawy bieżące i wolne wnioski.

Posiedzenie otworzyli i powitali zebranych kolejno:

- Przewodnicząca Komisji Zdrowia **Pani Krystyna Mierzejewska**, po czym przedstawiła proponowany porządek obrad Komisji Zdrowia. Porządek został przyjęty jednogłośnie;

- Przewodniczący Komisji Porządku Publicznego **Pan Józef Gancarz**, który również przedstawił proponowany porządek obrad. Został on przyjęty przez Komisję – jednogłośnie.

¹ Lista obecności radnych.

² Lista gości.

Ad.1.

Dyskusja na temat ograniczenia szkodliwości smogu i zanieczyszczenia powietrza w Tarnowie, system monitoringu jakości powietrza, zwiększenie ilości punktów monitorowania jakości powietrza.

Dyrektor Wydziału Ochrony Środowiska przedstawił pisemna informacje przedmiotowej sprawie (załącznik nr ³). Dodatkowo dyrektor Wydziału **Pan Marek Kaczanowski** poinformował, że w Tarnowie działają dwie stacje pomiarowe:

- stacja tła miejskiego (ul. Bitwy pod Studziankami) – dokonuje się na niej pomiarów automatycznych: tlenu azotu, dwutlenku azotu, ozonu, pyłu zawieszonego PM10, PM2,5, dwutlenku siarki itp.

- stacja „komunikacyjna” (ul. Ks. Sitki) – ocena narażenia na oddziaływania transportu, na której dokonuje się pomiarów takich wskaźników jak: benzen, tlenek węgla, tlenek azotu, dwutlenek azotu, pył zwieszony PM10 i PM2,5.

Na stronie internetowej (monitoring.krakow.pios.gov.pl) można na bieżąco śledzić stan powietrza w Tarnowie (wyniki pomiarów automatycznych podawane są co godzinę).

Wiele danych na temat ochrony powietrza można znaleźć na stronie: powietrze.malopolska.pl, gdzie w formie graficznej jest przedstawiana aktualna jakość powietrza w poszczególnych rejonach województwa małopolskiego. W ciągu ostatnich kilku lat sytuacja w Tarnowie na tle innych rejonów województwa przedstawia się dobrze, co nie oznacza, że nie zdarzają się momenty z gorszym stanem powietrza i że nie należy podejmować kroków zmierzających do poprawy jakości atmosfery. Główną przyczyną okresowego pogarszania się jakości powietrza jest tzw. „niska emisja” pochodząca głównie z ogrzewania budynków paliwem stałym. Miasto stara się pomagać finansowo osobom chcącym zmienić sposób ogrzewania i pozyskiwać środki zewnętrzne na ten cel. UMT przystąpił do RPO Województwa Małopolskiego na lata 2014 – 2020 „Redukcja emisji zanieczyszczeń do powietrza. Obniżenie poziomu niskiej emisji” (miasto podpisało umowę na modernizację do 2020 r. - 600 źródeł ciepła na paliwo stałe). Dotacja na mieszkańca wynosi 8000 zł na wymianę pieca i 6000 zł w przypadku konieczności budowy wewnętrznej instalacji grzewczej.

W 2018 r. Tarnów przystąpiło do „Programu Ograniczania Niskiej Emisji w województwie małopolskim” oraz programu „Czyste powietrze” realizowany przez WFOŚiGW. Dyrektor zwrócił uwagę na obowiązującą od 1 lipca 2017 r. „antysmogową” uchwałę Sejmiku Województwa Małopolskiego (zakaz stosowania paliwa złej jakości i wymuszania stosowanie nowoczesnych palenisk o ograniczonej jakości pyłów). Również Rada Miejska w Tarnowie uchwaliła ważne dokumenty strategiczne, odnoszące się do poprawy jakości powietrza w mieście: „Program ograniczania niskiej emisji dla miasta Tarnowa” oraz „Plan gospodarki nisko emisyjnej dla miasta Tarnowa do 2020 r.” Wyznaczają one działania miasta kierunku ograniczania niskiej emisji zanieczyszczeń oraz umożliwiają starania o środki pomocowe na zaplanowane działania.

Przewodniczący Józef Gancarz, w związku z uciążliwością zapachową dla mieszkańców dzielnicy Krzyż zapytał, czy jest możliwe zainstalowanie w okolicy wysypiska stacji pomiarowej mierzącej czystość powietrza?

³ Informacja WOŚ dot. zanieczyszczenia powietrza Tarnowie.

Dyrektor Marek Kaczanowski przypomniał, że do tej pory nie ma jeszcze ustawy „odorowej”, która umożliwiłaby badanie uciążliwości zapachowej i przeciwdziałanie jej. Dopóki nie będzie stosownej ustawy, to nawet zainstalowanie stacji monitoringu nie da efektów, bo nie ma żadnych norm, w tym zakresie (związki odorogenne nie są normowane). Uchwalenie ustawy da szansę na podejmowanie czynności przeciwdziałających temu zjawisku.

Pan Józef Gancarz zwrócił się do Komendanta Straży Miejskiej z pytaniem o podejmowane interwencje w tej sprawie, bo mieszkańcy Krzyża zgłaszają ten problem (czy udało się kiedykolwiek konkretnie określić miejsce, z którego dociera ten nieprzyjemny zapach). **Komendant Krzysztof Tomasik** wyjaśnił, że Straż Miejska dokonała ogromnej liczby kontroli w tym rejonie i to nie tylko na skutek zgłoszeń ze strony mieszkańców, ale również aktywności strażników miejskich, którzy często działali wspólnie w pracownikami WIOŚ. Całość dokumentacji z takich kontroli (ale bez wskazania miejsca, skąd dochodzi zapach) trafia do WOŚ UMT.

W nawiązaniu do pytania Przewodniczącego (co WOŚ może zrobić po powzięciu informacji uciążliwych zapachach) **Dyrektor Marek Kaczanowski** wyjaśnił, że Wydział może jedynie sprawdzić, czy zakład działa zgodnie z udzielonymi zezwoleniami, z tym, że zakłady działające przy ul. Komunalnej podlegają nie Prezydentowi, ale Marszałkowi Województwa, do którego występuje się z prośbą o podjęcie działań. Efekty jednak są nikłe. Jak chodzi o PUK SP z o.o. – nie ma tam uciążliwości. MPGK – ma stację segregacji odpadów. Służby miejskie były tam wielokrotnie i wszystkie zgłoszone w trakcie tych wizyt uwagi i sugestie - zostały wykonane. Transformers – zgłaszano uwagi, ale nie ma możliwości ich wyegzekwowania ani jako organ ochrony środowiska, ani właściciel, bo nim nie jesteśmy.

Pani Angelika Świtalska stwierdziła, że zanieczyszczenie powietrza w 2018 i 2019 r. się nasiliło. Poinformowała, że w Krakowie znajduje się start up „Airly” montujący stosunkowo niedrogo sensory zanieczyszczeń powietrza. Wiele miast i firm z tego już skorzystało. Dzięki tym sensorom można by uzyskać rzetelną informację na temat stanu czystości powietrza oraz uzyskać wiedzę, w które miejsca kierować działania naprawcze. Dlatego radna zaapelowała o zakup takich czujników (w Rybniku zakupiono ich 9, koszt – 50 000 zł). Zwróciła uwagę na konieczność edukacji ekologicznej.

Dyrektor Marek Kaczanowski wyjaśnił, że takie czujniki są mało miarodajne. W tym roku z budżetu Osiedla Krzyż zostanie zakupiony czujnik, jednak aby spełniał swoją funkcję musi mieć odpowiednią lokalizację. Jeśli pozostałe rady osiedla wyrażą taką chęć – będzie można zakupić kolejne czujniki i montować je na kolejnych osiedlach. Sam czujnik jednak niewiele daje – najważniejsza jest edukacja (młode pokolenie jest bardziej świadome) oraz pomoc mieszkańcom w wymianie systemu ogrzewania (likwidacja pieców, wymiana na ogrzewanie ekologiczne – gazowe lub podłączenie do miejskiej sieci ciepłowniczej). I takie działania są systematycznie prowadzone. W przyszłym tygodniu odbędzie się szkolenie w zakresie pobierania próbek popiołu. Może mieć to później wymierny efekt – jeśli mieszkańcy dowiedzą się, że z pobranych z ich pieców próbek będzie można określić czym palą, będą na to zwracać bacniejszą uwagę. Od ub. roku obowiązują przepisy o zakazie sprzedaży mułu węglowego, tak więc jakość sprzedawanego węgla jest pod kontrolą. Naszym celem jest, aby jak największa liczba mieszkań w mieście była ogrzewana ekologicznie (gaz, MPEC, odnawialne źródła energii).

Pani Prezydent Dorota Krakowska poinformowała, że MPEC stale rozbudowuje miejską sieć ciepłowniczą i aktualnie „wchodzi” na Starówkę”, gdzie wymienia piece na nowoczesne ogrzewanie w mieszkaniach komunalnych.

Pan Tomasz Olszówka był ciekaw ilu „trucicieli” (osób palących w piecach niedozwolonymi materiałami) zostało ukaranych mandatami w 2018 r. oraz kiedy zostanie zlikwidowany kurnik w Krzyżu?

Pan Piotr Sak poinformował, że w Nowy Sącz jest w posiadaniu 13 mobilnych czujników smogu, co daje lepszą możliwość sprawdzenia jakości powietrza w różnych punktach miasta. Innym pomysłem na badanie jakości i czystości powietrza jest wykorzystanie do tego celu dronów (w Krakowie to już funkcjonuje).

Pan Marek Ciesielczyk pytał, na jakim etapie są prace nad ustawą „odorową” i co nam da jej wejście w życie? Czy są sposoby mierzenia odoru? Czy jest jakaś strategia budowy systemu kontroli poprzez drony?

Pan Zbigniew Kajpus zauważył, że kluczową sprawą jest uświadomienie sobie co jest źródłem smogu. Największe z nich to: przemysł, spalanie paliw stałych oraz szeroko pojęty tabor samochodowy. Jeśli nie będzie spójnego programu eliminacji tych czynników, to żadne działania nie przyniosą rezultatu. Do tego jest potrzebna głębsza polityka. Radny uznał, że powinno się zmierzać do wprowadzenia całkowitego zakazu spalania paliw stałych, ale w zamian trzeba coś mieszkańcom zaoferować - zapewnić inne, alternatywne źródła energii (np. gaz, fotowoltaika). Bez eliminacji wspomnianych trzech źródeł - nie będzie poprawy jakości powietrza.

Komendant Straży Miejskiej **Pan Krzysztof Tomasik** oznajmił, że problematyka smogu jest znana od lat – SM aktywnie uczestniczy w procesie poprawy jakości powietrza. Jest kilka segmentów działalności SM w tym zakresie np. kontrolny. Zabronione jest spalanie odpadów w paleniskach. W sezonie grzewczym 2018 r. przeprowadzono 175 kontroli palenisk, w których – wg osób interweniujących w tej sprawie – miano spalać śmieci. Na 175 kontroli – tylko w 13 przypadkach stwierdzono spalanie odpadów (9 osób zostało ukaranych mandatem karnym, 4 osoby - pouczone). W 2019 r. (do 18.02.) – przeprowadzono 55 kontroli (potwierdzono tylko 3 przypadki spalania niedozwolonych substancji). Odbędzie się szkolenie strażników, w zakresie poboru próbek popiołu celem zbadania ich zawartości. Komendant uznał, że wyrwykowe kontrole nie mają sensu – należałoby objąć kontrolą kompleksową wszystkie paleniska, a to już jest związane z ogromnymi środkami (koszt badania jednej próbki – 650 – 1000 zł).

Drony – SM w Warszawie dokonała zakupu 5 statków powietrznych (przy wsparciu środków zewnętrznych z NFOŚ). Wydano na ten cel 1 mln zł. Posiadanie statku powietrznego (drona) byłoby zasadne.

Kurnik w Krzyżu - wniosek został skierowany do sądu przez SM. Sąd Rejonowy uznał zasadność wniosku SM. Sąd Okręgowy również przychylił się do stanowiska SM – nastąpiło ukaranie właściciela.

Następnie **Pani Zofia Hebda** przedstawiła jak wygląda postępowanie kontrolne prowadzone przez Straż Miejską wobec zgłoszenia o spalaniu niedozwolonych substancji w piecach, a także na czym polegają działania profilaktyczne i edukacyjne prowadzone przez jednostkę w tym zakresie.

Na tym zakończono ten punkt porządku obrad.

Ad2.

Sprawy bieżące i wolne wnioski.

Do Komisji wpłynęło pismo mieszkańca dotyczące jego trudnej sytuacji mieszkaniowej. Komisja jednomyślnie uznała, że rozpatrzenie tej sprawy nie leży w jej kompetencjach i postanowiła przekazać ją do Prezydenta.

Na tym – po wyczerpaniu porządku obrad – zakończono posiedzenie.

Przewodnicząca Komisji Zdrowia

Protokół sporządziła:
Renata Stasik

Krystyna Mierzejewska